Sahibi ve Sorumlu Yönetmeni
ERDOĞAN GÖNÜLLER
Genel Yayın Yönetmeni :
ATTİLÂ AŞUT
Yönetim Yeri :
Uzunsokak, No. 96
Yazışma adresi :
P. K. 80 - TRABZON
Dizgi — Baskı
"Hâkimiyet" Basımevi

SÖMÜRÜCÜLÜĞE KARŞI

SAVAŞ

HAFTALIK TOPLUMCU GAZETE

Yıl : I Sayı : 6 27 Ekim 1965 Fiatı : 50 Kuruş

Bizi mahvetmek isteyen emperyalizme karşı ve bizi yutmak isteyen kapitalizme karşı milletçe savaşmayı uygun gören bir doktrini izleyen insanlarız.

ATATÜRK

Trabzon'da Grev Var!

Mahalli sendikalar, Likat-İş'in grevini destekliyor

DENİZCİLİK Bankası Genel Müdürlüğü ile Likat - İş Sendikası arasında çıkan anlaşmazlığın giderilememesi üzerine İstanbul ve Trabzon Limanlarında ilân edilen grev, başarıyla devam ediyor.

Grev dolayısıyla Trabzon Limanındaki bütün yükleme ve boşaltma işlemleri durmuş ve yolcular eşyalarını kendileri taşımaya başlamıştır. Bu arada birçok gemi, yükünü boşaltamadan geri dönmüştür.

Toplu sözleşme düzenine girişimizden bu yana, Trabzon ilk defa bir grev olayına sahne olmuş ve liman işçileri, grevin başarıya ulaşması için, örnek bir dayanışma göstermişlerdir.

BASIN - İŞ'İN BİLDİRİSİ

İlk olarak Basın-İş Sendikası Trabzon Şubesi Likat-İş grevini desteklediklerini açıklamış, hafta içinde yayımladıkları bildiriyle, haktan ve emekten yana bütün demokratik baskı gruplarını, Anayasamızın öngördüğü sosyal devlet anlayışını, Türkiye'de egemen kılmaya çağırmışlardır.

Daha sonra Trabzon'daki bütün Sendika Başkanları ortak bir toplantı yaparak grevi destekleme kararı almışlardır.

EKMEK KAVGASI

Likat - İş Sendikası Trabzon Şubesi Başkanı Osman Kara, zafere ulaşıncaya kadar direnecek lerini açıklamış ve grevin amacını şöyle özetlemiştir:

«—Biz, ekmek kavgası yapıyoruz. Karnımızı doyuracak kadar ekmek istiyoruz. Haklarımızı kimseye çiğnetmemek için kararlı ve azimliyiz.»

PETROL SORUNU VE BAKAN AKLI

Süleyman ALTUN

PETROL Kanunu'nun Türkiye'nin çıkarlarını ne şekilde baltaladığı, yurtsever bilim adamları ve yazarlarımız tarafından defalarca yazıldı. İşini bir yana bırakıp bu konuda uzun - uzun konferanslar veren, nefes tüketenler oldu. Fakat onlar -şöyle ucuzundan bir aferin almak bir yana- komünistlikle suçlanıp durdular.

İ.T.Ü.'de de böyle bir ikili konferans yapıldı. Prof. Muammer Aksoy ve Prof. Fethi Çelikbaş «Petrol Politikamız nasıl olmalıdır» konusunda tartıştılar.

«Mukaddes özel sektörcü» Çelikbaş'ın fikri şöyle özetlenebilir: «Türkiye'nin petrolü, en kısa zamanda yeryüzüne çıkarılmalıdır. Lüksenburg'a, bana yüz milyon dolar ver diye el açmaktan»sa, petrolleri yabancılara ve rip işlettirmek daha onurlu bir davranıştır. Petrol sorunu deneme, teknik ve laboratuvar işidir. Biz, Amerika'lılar gibi bu işin altından çıkacak güçte değiliz.»

Prof. Aksoy ise: «Petrol Kanunu'na göre yurdumuzdaki 8 petrol bölgesinde Türkiye'nin arama yapma hakkı, bir yabancı şirketinkiyle aynıdır. Meselâ, 10 yabancı şirket gelir 8'erden 80 arama yapar, biz ancak 8.. Petrol arama sahamız, yabancı şirketler tarafından tamamen sınırlanmıştır. Elimizde yabancı şirketlerin yılda ne kadar petrol çıkardığına dair bir kayıt yoktur. Onlar ne derse, ne verirse versin eyvallah demek zorundayız. Pettol Dairesi, bu şirketleri kontrol eder durumda değildir. Petrolü bize % 35 pahalı fiatla satmaktadırlar. Bizim petrolümüz tükeniyor diye % 27 tükenme payı alınmaktadır. Böylece kazancın çoğunu yabancı şirketler alıyor; bize azı kalıyor. Petrol sorunu, herşeyden önce bir siyaset işidir..»

Bir ara Çelikbaş, «esefle» Kanada'da büyük bir petrol şirketinin başında bir Türk mühendisinin olduğunu söyledi. Çelikbaş'a sormalı, o mühendis neden Türkiye'de kalmamış?

Biz hâlâ kendi petrolümüze sahip olamamışız; dünkü Mısır, Süveyş'i devletleştirmeyi becerdi. Bunlar hep siyaset işidir sayın profesör. Herşeyin bir siyaseti vardır.

Eğer bunca sorun bireye bırakılırsa - Fikret'in «Halûk, ziya kucakla getir.» dediği halde, Halûk'un Amerika'da demir atması gibi - batıdan bize ruj, boya, moda ve ahlâksızlık gelir çoğu zaman.

Devlet ve onun organı hükûmet, batının ilmini getirmede öncü olmalı. Cumhuriyet'ten bu yana Avrupa'ya öğrenime çok sayıda öğrenci gönderip, yetiştikten son ra memleketimizde kalmaları niçin sağlanmamıştır? Bizim elemanla aımıza birkaç kuruş verip tatmin etmek yerine petrolleri yabancılara teslim etme yoluna gidilmiştir.

(Sonu 2. de)

SAVAŞ YENİ BAŞLAMIŞTIR

Ümran BARAN

SEÇİMDEN önce, Türkiye İşçi Partisi'nin Milletvekili adayı sıfatıyla çıktığımız halkın karşısında, 10 Ekim seçiminin bir olağan seçimden çok, Türk ulusu için «var olma - yok olma» savaşı olduğunu, oyların bu savaşa hız katacağını söylemiştik. Düşün celerimizin ifadesi olan sözümüzde yanıldığımızı sanmıyoruz.

Çünkü, Türkiye'de bir miktar arazi Amerikalı'ların işgali altındadır. Petrol ve madenlerimiz yabancı firmaların çıkarına uygun ve onların isteklerine göre işletilmektedir. İç ve dış ticaret, dolaylı yollardan, Türkiye ve Türk halkının çıkarlarına aykırı bir mekanizmanın etkisi altına sokulmuştur. Topraklarımız, yabancıların düdüğünü çalan büyük toprak ağalarının elindedir. Dış politikamız bütün bu faktörlerin etkisi ile, renksiz, kişiliksiz ve yönsüz bir haldedir. Yâni Türkiye bağımlı bir devlet haline düşürülmüş, eli-kolu bağlanmıştır.

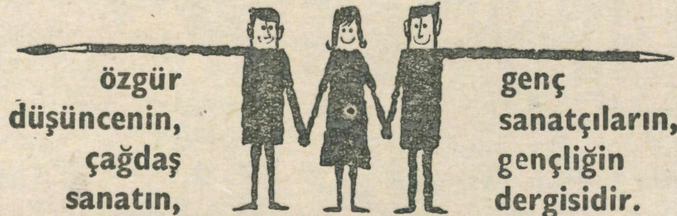
10 Ekim, bu durumdan kurtulabilmemiz için ulusun eline, bilerek ya da bilmiyerek verilmiş büyük bir fırsattı; ulusumuzun bu fırsatı iyi değerlendirdiğini söylemek, nezaket bahasına, gerçeği inkâr etmek olur.

Yönü, yöntemi çok iyi bilinen Adalet Partisi, iktidarı çoğunlukla almış, dolayısıyla bu partinin yöneticileri, tutumlarının halk tarafından benimsendiği kanısına varmışlardır. Haklıdırlar!...

O halde, petrol ve madenler yabancıların istifadesine daha geniş imkânlarla sunulacak, 35 milyon metrekare arazi, Amerikalıların tapulu malı olarak kalacak, toprak, ağaların elinde daha da genişliyecek, dış ticaretten 1500 kişi alabildiğine yararlanacak ve Türkiye belli bir tempoyla bağımsızlığını hergün biraz daha yitirerek yarı sömürgelikten tam sömürgeliğe doğru kayıp gidecek...

İşte yazımızın başlığı burada anlam kazanıyor. Türkiye İşçi Partisinin Büyük Millet Meclisi'ne soktuğu bir avuç halk temsilcisi, Türkiye'nin dört bucağından gördükleri biner, ikişer-üçer biner oy'luk desteklerle, bu kayışın karşısında durmaya çalışacak, gidişin dehşetini göstermeye, büyük halk çoğunluğunu uyarmaya uğraşacaklardır.

10 Ekim, sömürücülüğe ve satılmışlığa karşı savaşın ilân tarihiydi. Önümüzdeki günler ise, bu savaşın tüm ağırlıklarıyla sürdürüleceği devredir. Dileğimiz, çok kötü koşullar altında başlayan savaşın, uzun sürmemesidir. Sonuçtan ise hiç şüphemiz yok. Zafer, mutlaka halkın olacaktır; tıpkı 1919'larda olduğu gibi...

Çağdaş Destan

Savaş alanına çökerken akşam
Bütün düşmanlar yok edildi
Sonra telgraf telleri düdükler çaldı
Haberler iletildi.

O gün dünyanın bir ucu kabardı,
Gökkubbede bir uğultu parçalandı,
Öfkeli ağızlardan bir çığlık koptu,
Bütün cinnetleri içip göklere yayıldı.
Lânetle sararan dudaklar binlerce
Nefretle sıkılan eller binlerce.

Ve öbür ucunda dünyanın
Gökkubbede parçalanan sevinç çığlıkları,
Eğlence taşkını naralar, azgınlıklar, çılgınlıklar,
Göğüslere dolan rahat nefesler...
Eski duaları okuyan dudaklar binlerce
Dindarca kenetlenen eller binlerce.

Ve gece telgraf telleri
Alandaki ölülere türküler çağrıyordu,
İşte bak, susmuştu ama dost - düşman,
Orda burda
Analar ağlıyordu.

BERTOLT BRECHT

Türkçesi: Fazıl SAĞLAM

Petrol sorunu ve bakan aklı

(Başı 1. de)

1953 yılında kurulan Maden Fakültesi, 11 yıldır neden bize yetecek kadar petrol mühendisi çıkarmadı?

Bizim hukuk bilginlerimiz, iktisatçılarımız dururken, Petrol Kanunu neden yabancılara hazırlatıldı?

Ha kabul edildi, ha edilecek olan Petrol Kanunu'ndan ilham alınarak hazırlanan, Kapitülâsyonları dirilten Ely'ye, altı yüz bin küsür lira kazandıracak olan Maden Kanunu Tasarısı!..

Uyutulan toprak reformu...

Ne yazık ki, devletçi geçinen bir parti, bu siyasî sorunların bir kısmına teknik işi deyip teğet geçmekte, bir kısmını da tonton göbeklilerin oylarını kaybetmiyelim diye, derin uykulara bırakmaktadır. Böylece altı ok, beşe inmektedir.

Hayır, Petrol Kanunu değişmeli. Petrollerimizin yurda yararlı olabilmesi için tezelden devletleştirilmesini sağlıyacak yeni kanun hazırlanmalıdır. Bu iş, gerçekten yurtsever, Atatürk devletçiliğinin düş değil, gerçek olmasını candan dileyenlerin, şimdilik Amerika kadar randımanlı işletmesek de yabancılara teslim etmekten katkat kâr sağlıyabileceğimizi kavrıyan siyaset adamlarının işidir. Bu bir teknik işidir, o kanunda çok karışık maddeler var deyip, petrollerimizi yabancılara teslim eden kanunu okumadan imzaliyan «mukaddes özel sektörcü» Çelikbaş ve aynı yoldaki Mehmet Turgut gibiler, damarlarımızda ki kanı da yabancılara teslim ederler bu gidişle!..

Süleyman ALTUN